

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bementetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Kéziratot nem adatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A gyűjtésben minden garmonsor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűt s körzettel ellátott hirdetésekért terméérték szerint, minden centiméter után 3 kr. számítottatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Az életbiztosítás és a takarékpénztár.

A sajtólagi életbiztosítás és a gondoskodó-intézetek között párvonalat húzni s e tekintetben a fogalmakat tisztázni ma már szükségessé vált. Nem mintha a takarékpénztárak etikai és közgazdasági hivatását nem méltatnók eléggé, hanem, hogy reflektálhassunk azon irányra, mely a két intézmény közt nem akar különbséget észrevenni.

Amerikában az újabb időben visszamentek odáig, hogy az életbiztosító intézetek tőkét fogadnak el, azt takarékpénztárilag kezelik, a kamat adja a díjt, s a tőke a tulajdonosé marad. A gyakorlatban a kettő közti viszony, messzibb nem fejthető. S miután ez a tényállás, a különbség elméletének szelőlőtetése elől nem lehet kitérnünk.

Kik az életbiztosításban nem akarják a véletlent látni, mert mint mondják a halál bizonyos, s nem hozzák számításba, hogy a halál mikori bekövetkezésének nem ismerésében kockázatot rejlik; az életbiztosítást takarékpénztári miveletnek szeretnék tekinteni, mely a betétek által évi amortizáló részletekben teszi félre azt az értéket, melyet a haladó és hanyatló élet minden egyes évvel veszít.

De ha szintén elfogadnók is ezt a biztosítási elemet kizáró álláspontot, az életbiztosítás hivatása a takarékpénztár felett, még akkor is kétségtelen marad. Mindkettő betétet, mindkettő megtakarítást kíván. Mikor azonban a hamburgi gondoskodó-intézet (1778), az által, hogy biztosítási ága mellett takarékpénztári osztályt állított, megadta a takarékpénztárak eszméjét, csak módot kívánt nyújtani, hogy a díjakat kis összegek útján előre össze lehessen gyűjteni; de nem

azért állította, mintha a takarékpénztári miveletnek előnyt adott volna. Hogy azután ebből egy más intézmény fejtett ki, az még nem jelenti, hogy az emberiséget jobbitott pénzmivelettel boldogította volna; hanem legfeljebb azt, hogy a szaporodó tőkének gyűjtőpénztárra lett szüksége, mely a még czéltalan felesleget ideiglenesen foglalkoztassa.

Ez időtől a takarékoskodás iránya igaz, hogy két felé vált, s az egyik irány emánczipálta magát és tőkésített feleslege felett szabad kezet kapott: de épen az a kérdéses, vajjon azon kötelezettségben, hogy az illető kötelezve van takarékoskodni, mert kötelezettséget vállalt, nem rejlett és rejlik-e egy neme azon erkölcsi kényszernek, mely a munkásságra és takarékoskodásra még nagyobb ösztönül szolgál, mert erre szavát adta?

Nem azokról van szó, kik mind a két irányt igénybe vehetik és veszik, hanem azokról, kik csak egyik intézmény hívei lehetnek. Ezekre nézve, a két intézmény között az a különbség, hogy az életbiztosításnál az illetőnek ki kell tüznie a takarékoskodás célját és pedig megmászhatlanul: míg a takarékpénztári miveletnél a betét-gyűjtésnek konkrét célja nem lévén, az illetőnek se családjára nézve nem biztos, hogy a megtakarítás folytonos marad, s ha az marad is, egy véletlen pillanat annyi év megtakarítását fel nem használja. Míg az életbiztosításnál, ha önmaga, ha családja részére takarít, a tőke, a járadék vagy nyugdíj kilátásba van helyezve, mi nagy különbség.

A takarékpénztárak hivatásához nem fér szó. De a két takarékoskodás között lehetetlen fel nem ismerni legalább azt a különbséget, mi egy egyszerű s egy törlesz-

tési kölcsön között létezik. Ha szabad azzal a hasonlattal élni, az életbiztosításnál a biztosított összeg egy megígért kölcsönnek tekinthető, melyet a betétekkel törlesztünk. De oly törlesztési kölcsön, melyért nemcsak a részletfizetés megszűnik, mielőtt a stipulált véletlen bekövetkezik; de rendszeren a kölcsön-igérvény maga is esedékessé lett.

Ez az a biztosítási elem, mely az életbiztosítási takarékpénztár miveletébe egy segílyt vegyít, melyet a takarékpénztár nem nyújthat. S nem nyújthat pedig azért, mivel bizonytalan lévén a halál, bizonytalan a kilátás, hogy az illető megéri-e azt a kort, melyben takarékpénztári mivelet, illetőleg a betét és kamat-kamatoztatás alapján kihozza a célul tűzött összeget, mi az életbiztosítás alapján, különösen a haláleseti tőkebiztosításnál az első betét által biztossá válik. De nem nyújthat a takarékpénztári mivelet az életbiztosítási mivelet felett előnyt azért sem, mert a takarékpénztári miveletnél mindenki egy maga dolgozik önmagának; míg az életbiztosítási miveletnél az illető egy társaság tagja, mely, hogy úgy szóljunk egymásra hal ki; s ha a nyugdíjbiztosítást vesszük, úgy fogjuk találni, hogy 20—60 év között, mely időben a nyugdíjmivelet játszik, a tagoknak épen fele hal el, tehát egyért kettő fizetett. Vegyük a haláleseti tőkebiztosítást, ezen leghasználtabb módozatot, itt megtörténik, hogy a közép élettartamot túlélők kárpótolják a korán elhaltakat: de ki nem számítaná be magának nyereséjének a földi lét azt az ajándékát, hogy módjában van veszteni, míg korévtársai letűnnek az élet szinpadáról. A pénzbeli veszteséssel, nincs-e ebben egy nagy vigasztalás?

Nem kívánunk az életbiztosítás minden egyes mivelete előnyére reá mutatni, de van

T Á R C S A,

Ugy el tűntél...

Ugy el tűntél, mint az álom;
 Azt se mondtad: isten áldjon!
 Hozzád méltón cselekedtél:
 Mást öelve kinevetted.

Nem sajnállak, nem siratlak,
 Hogy szép tested bérbe adtad.
 Haljon meg más szerelemből:
 Te meg is tudsz élni ebből.

REVICZKY GYULA.

A medvék boszúja.

Irta: Balázs Sándor.

ERDÉLY kormányzója 1853—54 táján herceg Schwarzenberg tabornok volt. Művelt, humoros ember, kifogástalan gavallér, ki előzőkeny szivességével csakhamar megtudta nyerni a felsőbb körök rokonszenvét s igazságos gondolkozása és nyájas jó indulatu modorával sokat enyhített az önkényes uralom akkori vas szigorán.

Ő hercegsége hol N.-Szebenben, hol Kolozsváron székelt, de legtöbbet tartózkodott az erdőken és havasokon. Hires, szenyedélyes és nagy szerencsés medvevadász volt, ki egymaga legalább 50—60 medvét lőtt, rövid pár évi ott tartózkodása alatt, s talán teljesen kiirtotta volna

Erdély bérceiről a maczkókat, ha a medvék nemesise meg nem sokalja a dolgot, s közbe nem lép.

De ne a végén, hanem az elején kezdjük a dolgot.

A hogy ő hercegsége Bécsből Erdélybe leérkezett, első dolga volt, azon vidékeket és vadász kerületeket hivatalosan összeírni, ahol a medvék, farkasok s más nagy vadak tartózkodnak.

Mikor ez meg volt, összeíratta természetesen szintén hivatalosan a különböző vidékek vadászait s oly szívélyes, mondhatni barátságos levelekben szólította fel és hívta meg őket az általa előre meghatározott sorrendben rendező vadászatokra, hogy talán senki sem volt a jelentékenyebb vadászok közül, ki a meghívást visszautasítva a nagy styblan rendezett vadászati hadjáratokból távol tartotta volna magát.

A nagy hajtó vadászatok egymást érték. A hajtók száma sokszor az ezeret is meghaladta s nem egy alkalommal még katonaság is volt hajtásra kirendelve.

Képzeltetni, hogy milyen pusztitást vittek végbe! Már az első esztendő úgy megdézsmálta a medvéket, a farkasokat, s annyira megriasztotta azokat, hogy a megmaradtok tömege kivándorlásra határozották magukat s a kapzsi és telhetetlen ellenség elől mind beljebb és feljebb vonultak a havasok erdőségeibe és csak nehezen hozzáférhető rengetegekre menekültek.

A szokott rendes területekről teljesen ki-pusztultak a nagy vadak. Ő hercegsége ekkor rövid ideig szünetet tartott a vadászatokban s bevonnult N.-Szebenbe vagy Kolozsvárra, hol bálókával, estélyekkel s katonai parádékka mulatta magát.

Mert a kormányzás ügyei csak igen csekély

mértékben foglalták el, akkor közvetlenül Bécsből vezették az igazgatás gépezetét s a kerületi, közigazgatási és rendőrségi főnökök közvetlenül Béccsel érintkeztek s onnan vették utasításait. A Bach korszak a maga teljes, buja pompájában virágzott.

A herceget csak representálni, csak parádera küldték Erdélybe. Igazi pictus masculus volt csupán. S ezt ő is tudta, de nem csinált semmit belőle. Nem volt nagyragyó, s a politikával nem sokat törődött.

Ő első sorban katona s mindenképp felett vadász volt. Azért hát bármily fényesen sikerültek is estélyei s báljai, s bármily nagyszerűen ütöttek is ki a nagy katonai parádék, miket a lakosság megfélemlítésére sűrűn kellett rendeznie, a városban mindig unatkozott és sehogy sem találta magát.

Egész lénye csak a szabadba, havasokra, rengetegekre vágyott, hogy egyetlen szenvedélyt kielégíthesse.

De hát nem volt min. A medvék és farkasok tőlük kitelhetőleg védtek a bőrüket s hozzáférhetlen menhelyeikről nem igen szállottak alá. A legnagyobb gonddal és hajtótömegekkel rendezett vadászatok csekély eredménnyel vagy épen eredménytelenül végződtek.

Ez boszantotta a herceget s a ker. főnökökhez új körrendeletet intézett, melyben meg volt hagyva, hogy a hatóságukhoz tartozó vadászterületeken tartózkodó nagy vadak száma hivatalosan összeírassék s a kimutatások hozzá mielőbb beküldessenek.

De e nagy vadak összeírása nem olyan könnyű dolog volt, mint ahogy ő hercegsége előtt első pillanatra látszott.

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

egy, a haláleseti tőke biztosítás, melyben különben is az intézmény tetőpontját éri, melynek koncepciója előtt lehetetlen meg nem hajolni. Itt maga az idő teljesen le van győzve. A gondolat és megvalósulás között csak azon örvendetes véletlen áll, hogy élünk, s megtakarításunk e miatt nem válik esedékessé. Oly eszme, melynél újabb civilizációs nagyobbat aligha formulázott.

Az életbiztosítás e kombinációjával semmi számítás nem versenyezhet. **M. P.**

Nyílt levél

a király-helmezi kerület tisztelt választóíhoz.

Mélyen tisztelt választók!

Az országgyűlés berekesztetvén, képviselői megbízatásom időtartama lejárt; ez alkalommal, mélyen tisztelt választóim, első szavam, mélyen érzett hálás köszönetem, azon nemes és felemelő bizalomért, melylyel már két választás alkalmával megtiszteltél méltóztattak.

Midőn Önök azon kitüntető megbízást ruházták reám, hogy a bodrogközi választókerületet az országgyűlésen képviseljem, tudomással bírtak szerény tehetségem és ismereteim hiányosságáról, tehát nem is kötötték Önök személyemhez egy fényes szereplés reményét, de megválasztottak azon meggyőződéssel, miszerint azon szavazatot, melyet az Önök bizalma kezeimbe letett, minden esetben gondos megbirálás után lelkiismeretességgel és minden magánérdektől menten fogom alkalmazni és hogy mint közlegény a közjogi alapon álló ellenzék politikai táborában tehetségeim szerint közreműködjem.

Képviselői működésem értéke az Önök bírálatára tartozik, de, hogy önzetlen jóakarattal a haza javának előmozdítására volt irányozva minden cselekvésem és minden gondolatom, azt tiszta lélekkel állíthatom, s midőn megszokott nyíltságommal ennek kifejezést adok, hallgatag nem mellőzhetem azt sem, hogy én azon igazságtalan gyanúsításokat, melyekkel ma a politikai pártok küzdelmeiben oly gyakran találkozunk és a melyet a sajtó az elkeseredésig fokoz, határozottan rosszalom s elítélem.

Én a három országos politikai pártot egyaránt hazafiasnak, törekvéseiben igaznak és szándékában becsületesnek tartom; én elismerem, hogy a kormány összműködése a közjó elérésére van irányozva, hogy a kormányelnök s miniszter-társai kifogástalan, jeles férfiak és hogy ők az állam érdekeit belátásuk szerint ernyedetlen munkássággal, szívós kitartással és odaadó jóakarattal igyekeznek előmozdítani. Én nem vonom kétségbe a függetlenségi párt törekvéseinek jogosultságát sem, sőt ha nemzeti önállóságunk és függetlenségünk ezen párt által fentartott követelményeit ez idő szerint megszerezhetőknek remélhetném, bizonyos határig magam is hozzájárulnék; de az én lelkiismeretem nem bírna el azon felelősség súlyát, mely azáltal nehezédne reá, hogy az aspiráció elérhetésének minden reménye nélkül az 1867-ik évi XII-ik törvényben foglalt kiegyezés által al-

kötött közjogi alap — mely a magyar állam önállóságát, belkormányzatának függetlenségét és a magyar nemzet egyenjogúsítását biztosítja — erőszakosan felforgatassék és az alap elvetése által az ország — bár nem teljesen független, de a nemzeti irányu fejlődés és izmosodás előmozdítására alkalmas — intézményei veszélyeztessenek.

Nem érintve az ugynevezett antisemita pártot, melynek törekvései nem felelnek meg a jog-egyenlőség nagy eszméjének s nem illenek felvilágosodott korunkhoz, az országos politikai pártok a közjó megítélésében és annak elérésére vezető eszközök megválasztásában térnek el egymástól. Ily véleményeltérés az, mely a közjogi alapon álló ellenzék a kormánytól elválasztja, a mint ez, az ezen párt részéről közzétett s az ország választóihoz intézett felhívásban oly fényesen lett kimutatva s nekem, mint ezen párt szerény tagjának, elég lenne egyszerűen ezen párt-nyilatkozatra hivatkozni, politikai magamtartásának igazolása végett; azonban megszokott őszinteségem arra késztet, hogy röviden elmondjam azon fő-ötöket, mely engem a közjogi alapon álló ellenzék táborába sorozott s öt évi tapasztalatom ezen elhatározásomban még inkább megerősített.

Az 1873-ik évben beállott pénzügyi és gazdasági helyzetét és ezen helyzetet a következő évben még súlyosbba lett. — Ezen súlyos helyzet nyomása alatt lévén az ország, 1873-ik évi február 3-án, azon időben az ellenzék vezérfia Tisza Kálmán, az országgyűlés képviselőházában tartott nagyfontosságú beszédében, a kiegyezési alapot elfogadván, a következő nyilatkozatot tette: »Őszintén megmondom a tisztelt ház tagjainak, mint hazámfiainak általában, hogy azok, a kik az 1867-ik évi XII-ik törvényt fentartani akarják, gondolják meg, hogy ha az ország pénzügyileg és gazdaságilag nem rendeztetik, nem fogják megtartani azt az alapot; el fog az alap enyészni, hogy ugy változzék meg, mint egyikünk sem óhajtja; tehát fogjunk kezét, hogy itt egy rendezett pénzügyekkel bíró állam legyen.« Hozzá tette még azt is, hogy ő az egyenes adók emelését ellenzi, mert az az ország baján nem segít és elszegényedésre vezet. — Ezen felhívás alapján kezét fogott, csekély kivétellel, az egész nemzet Tisza Kálmánnal azon célból, hogy az ország pénzügyei az egyenes adók emelése nélkül rendeztessenek és ez alapon keletkezett 1873-ben az ugynevezett szabadelvű párt s a Tisza Kálmán kormánya.

Hogy mikép felelt meg ezen kormány pénzügyi s közgazdasági politikája a hozzá kötött reményeknek, legvilágosabban igazolja a következő összehasonlítás:

Allamadósságunk kamatai, kezelési és törlesztési költségei 1874-ben 64 millió forintot tettek, ez évben pedig e czímen már 110 millió forintnál többet adunk ki; tehát ma államadósságainkra 46 millióval többet költünk, mint 1874-ben. Allamadósságaink tőkéje pedig 1874-ben 1348 millió forint volt s ma megúti a kerek kétezer millió forintot; a Tisza kilencz évi kormánya alatt tehát államadósságunk 652 millió forinttal emelkedett. Az államháztartásban a bevétel és kiadás közötti különbözet 68 millió forintot tett és daczára annak, hogy azon időtől az állam birtokai nagyrésztben eladtak és a befolyó vételár

Képzeltetni a főnök megriadását és zavarát, aki azonban mint leleményes és élczes ember mégis tudott magán segíteni. Néhány nappal a herczeg levelének vétele után új jelentést küldött, melyben bosszankodva és szomorúan tudatja, hogy időközben a nagy vadak az ő vadászkerületeiről is eltűntek, s a tapasztalt vadászok állításai szerint innen is a havasok magasabb rétegeibe vonultak; hanem azért ő herczegsége parancsa értelmében a kijelölt vadászatra minden előintézkedést megtett s nyolczszáz hajtót a nevezett időre le is foglalt.

A kerületet, honnan ez az élczes jelentés intéztetett a herczeghez, nem nevezem meg, mert az illető főnök még maig is él s jelenleg is egyik, különösen társadalmilag rendkívül kedvelt tagja a képviselőháznak.

Rosz néven vehetné, s szerkesztőtől együtt párbajra hívna ki bennünket.

A herczeg ezen második jó jelentés vétele után a nevezetesebb vadászokhoz szintén intézett egy újabb körlevelet, melyben felhívja őket, hogy a megjelölt vadászaton, mely alkalommal a havasok magasabb csuacsaira is felhatolnának, tömegesen vegyenek részt.

De ennek a híre ugy látszik, hogy a havasok tetején élő medvék közzé is elhatolt és rendkívül elkeserítette őket a herczeg,

Hát még itt sem lehetünk ettől a toladó és kegyetlen vadásztól biztonságban! kiáltának fel méltatlankodva! Hát még ez utolsó menhelyünkben is ki akar üzni! Hát csakugyan annyira engesztelhetlen ellenségünk, hogy fajunkat az utolsó medvéig ki akarja irtani.

Testvérek, ezt tovább tétlenül túrnunk nem szabad!

Ennek a vakmerő vadásznak meg kell

elköltetett, hogy az egyenes és közvetett adók folytonos és nagymérvű emelése által az állam adójövedelmei 60—70 millió szaporodást tüntetnek fel, mégis a deficit 1882-ben 63 millió frtra rugott és habár az ország lakói folyton újabb és nagyobb adokkal súlytatnak, állandó deficitünk, nem feledve ki a számitásból a kormány által tett hasznos beruházásokat sem, köztudomásu, oly óriási nagy összeg közt ingadozik, melyet szerény nézetem szerint a nemzet elviselni nem bír.

Azon állami feladatok teljesítésére tehát, melyre ezen kormány vállalkozott — képtelennek bizonyult. — De mert az adók folytonos emelése gazdasági kimerülést, válságot és köznyomort szülnek, az örökös adósságcsinálásnak pedig más vége nem lehet, mint a pénzügyi bukás, én, a ki hazám a pénzügyi bukás veszélyétől s nyomorától megóvni óhajtom, a jelenlegi kormányt nem támogattam, de nem támogathattam azért sem, mert azon nagy pénzaldozatokkal szemben, mely az országot elpusztítja, a jelenlegi kormány politikai vívmányt sem mutathat fel, sőt ellenkező eg Horvátország nyílt lázadásával szemben hátrálni volt kénytelen; a jelenlegi kormány közkormányzatilag szerencsés alkotásokat nem tett, de felidézte a társadalmi osztályok és vallásfelekezetek versengéseit.

Ezen okok vezettek engem, hogy nem pártoltam a kormány politikáját, de híve voltam a közjogi alapon álló ellenzék pártjának, melynek czélja a képviseleti rendszeren nyugvó állam háztartásának rendezése, közgazdasági bajainak szüntetése, a fennálló életképes elemek okszerű kimelésével, korunknak megfelelő szabadelvű újítások fogantatása vétele, a magyar állam alapjának kiépítése és megszilárdítása, szóval, mindazon államfeladatok teljesítése, melynek fogantatása vétele ezen kormány képtelennek bizonyult.

Fővonásokban ezeket óhajtottam Önöknek, mélyen tisztelt választóim, jelenteni ezen alkalomból midőn az országgyűlés berekesztetvén, nagybecsű bizalmuk által reám ruházták és személyemet oly nagyon megtisztelő megbízatásuk lejárt. — Jelentésem ezen alakját azért választottam, hogy mélyen tisztelt választóim annál többen értesüljenek azon meggyőződésemről, mely engemet megbízatásuk tartama alatt vezérelt.

Midőn nagybecsű és személyemet mélyen megtisztelő bizalmukért hálás köszönetemet újban is kifejezem, hazafiúi tisztelettel vagyok Budapesten, 1884. május hóban.

Piliszy Ferdinánd.

Levelezés.

Varanno, 1884. május hó 19-én.

A folyó évi június hó 11-én Varannón tartandó gazdasági kiállításra, mely megyénkben, tekintve a kis kört, előre láthatólag a legfényesebb eredményü leendő, — már több hét óta megindultak az élénk mozgalmak.

A kiállítás vezetésében ugy szellemileg mint anyagilag a járás összes intelligenciája részt vesz, de legkiválóbb buzgalmat, fáradságtalan tevékenységet báró Balassa István, mint gazdasági kör-elnök s Füzesérvy György járási főszolgabíró fej-

hálni. Huzzunk sorsot, s a kit talál, az aldozza fel magát. Keresse fel őt a legközelebbre kituzott vadászaton, s ha bár életét is fel kell aldoznia, de mentse meg hegyeinket e gonosz ellenségétől.

Igy szólt a legöregebb medve, s a többiek elfogadták indítványát. A sorshuzás azonnal megtörtént s a fekete golyót éppen az indítványozó legöregebb medve huzta ki.

Szeretem hogy így történt — mondá komoly megadással — én öreg vagyok már nemis sokat veszitek az étellel. S aztan nagy előnyöm, hogy jól ismerem a herczeget, már több vadászaton láttam; legyetek nyugodtan és megfogom találni! Isten veletek!

E szavakkal elbucszott társaitól és rögtön utnak indult.

A vadászat, illetve hajtás a legjavában folyt, éppen a legjobb pillanatban érkezett.

Jól ismerve az erdők kijárait és ösvényeit, csakhamar a herczeggel szemben állt.

A herczeg célzott, lött és halálosan találta az öreg medvét, de a haldokló összeszedte végeréjét s rá rohanva a herczegre őt izmos karjai közé szorította.

Ha a herczeg közelben lévő vadásza a medvét egy kegyetlen lövéssel meg nem öli, a herczeg ott nyomban meghal, így azonban csak csontzuzásokat szenvedett. De e zuzások azért halálosak voltak.

Menthetetlenül el volt veszve. Két heti szenvedés után meghalt.

Igy esett Schwarzenberg herczeg a medvék bosszújának áldozatául.

egy, a haláleseti tőke biztosítás, melyben különben is az intézmény tetőpontját éri, melynek koncepciója előtt lehetetlen meg nem hajolni. Itt maga az idő teljesen le van győzve. A gondolat és megvalósulás között csak azon örvendetes véletlen áll, hogy élünk, s megtakarításunk e miatt nem válik esedékessé. Oly eszme, melynél újabb civilizációnk nagyobbát aligha formulázott.

Az életbiztosítás e kombinációjával semmi számítás nem versenyezhet. M. P.

Nyílt levél

a király-helmecezi kerület tisztelt választóíhoz.

Mélyen tisztelt választók!

Az országgyűlés berekesztetvén, képviselői megbízatásom időtartama lejárt; ez alkalommal, mélyen tisztelt választóim, első szavam, melegen érzett hálás köszönetem, azon nemes és felemelő bizalomért, melylyel már két választás alkalmával megtisztelni méltóztattak.

Midőn Önök azon kitüntető megbízást ruházták reám, hogy a bodrogközi választókerületet az országgyűlésen képviseljem, tudomással birtak szerény tehetségem és ismereteim hiányosságáról, tehát nem is kötötték Önök személyemhez egy fényes szereplés reményét, de megválasztottak azon meggyőződéssel, miszerint azon szavazatot, melyet az Önök bizalma kezeimbe letett, minden esetben gondos megbirálás után lelkiismeretességgel és minden magánérdektől menten fogom alkalmazni és hogy mint közlegény a közjogi alapon álló ellenzék politikai táborában tehetségem szerint közreműködjem.

Képviselői működésem értéke az Önök bírálatára tartozik, de, hogy önzetlen jóakarattal s a haza javának előmozdítására volt irányozva minden cselekvésem és minden gondolatom, azt tiszta lélekkel állíthatom, s midőn megszokott nyíltságommal ennek kifejezést adok, hallgatag nem mellőzhetem azt sem, hogy én azon igazságtalan gyanúsításokat, melyekkel ma a politikai pártok küzdelmeiben oly gyakran találkozunk és a melyet a sajtó az elkeseredésig fokoz, határozottan rosszalom s elítélem.

Én a három országos politikai pártot egyaránt hazafiasnak, törekvéseiben igaznak és szándékban becsületesnek tartom; én elismerem, hogy a kormány összműködése a közjó elérésére van irányozva, hogy a kormányelnök s miniszter-társai kifogástalan, jeles férfiak és hogy ők az állam érdekeit belátásuk szerint ernyedetlen munkássággal, szívós kitartással és odaadó jóakarattal igyekeznek előmozdítani. Én nem vonom kétségbe a függetlenségi párt törekvéseinek jogosultságát sem, sőt ha nemzeti önállóságunk és függetlenségünk ezen párt által fentartott követelményeit ez idő szerint megszerezhetőknek remélhetném, bizonyos határig magam is hozzájárulnék; de az én lelkiismeretem nem bírta el azon felelősség súlyát, mely azáltal nehezédnek reá, hogy az aspiráció elérhetésének minden reménye nélkül az 1867-ik évi XII-ik trvcikkben foglalt kiegyezés által

A főnökségektől csak nagyon üres és felületlen értesítések érkeztek. »Hatóságom vadász kerületein nagy vadakat nem igen láthatni; a vizsgálódásra kiküldött vadászok és kémek azon értesítéssel tértek meg, hogy nagy vadaknak nyomát sem találhatni. Nézetük szerint a megriadt vadak a havasok legmagasb bérceire vonultak vissza stb.»

Csak egy helyről, csak egy főnökség részéről érkezett jobb és biztosabb jelentés.

Itt a főnök maga is szenvedélyes vadász volt, s nagy gondnal és utánjárással oly pontos és részletes kimutatást állított össze; mi magát a herceget is meglepte és elbájolta.

El volt ebben mondva, hogy külön külön minden vadászterületben hány medve, hány farkas, tartózkodik, sőt még a róka és fajtlyukok száma is pontosan meg volt nevezve. Továbbá el volt mondva, hogy hány kan és hány nőstény van a medvék és farkasok között. Hogy hol járnak, hol tartózkodnak, mely patakokra járnak vízre, s mely barlangokban tartják összejöveteleiket.

A herceg csak bámult a jelentés olvasásakor s mikor a végére érve észrevette, hogy itt tulajdonképen egy élces humorisztikus dolgozat forog kérdésben, jót nevetett és épen nem haragudott.

Annyira nem haragudott, hogy maga is egy élcczel akarta a főnököt letromfolni. Rögtön és sajátkezűleg levelet írt neki, melyben úgy szinlelte, hogy jelentését egészen komolyan veszi, köszönetét és elismerését fejezi ki buzgalmaért s tudatja vele, hogy egy napon ott hajtóvadászot fog tartani s egyszersmind meghagyta neki, hogy annyi meg annyi hajtóról jó eleve gondoskodjék.

— mely a magyar állam önállóságát, belkormányzatának függetlenségét és a magyar nemzet egyenjogúságát biztosítja — erőszakosan felforgatassék és az alap elvetése által az ország — bár nem teljesen független, de a nemzeti irányú fejlődés és izmosodás előmozdítására alkalmas — intézményei veszélyeztetessék.

Nem érintve az ugynevezett antisemita pártot, melynek törekvései nem felelnek meg a jog-egyenlőség nagy eszméjének s nem illenek felvilágosodott korunkhoz, az országos politikai pártok a közjó megítélésében és annak elérésére vezető eszközök megválasztásában térnek el egymástól. Ily véleményeltérés az, mely a közjogi alapon álló ellenzék a kormánypárttól elválasztja, a mint ez, az ezen párt részéről közzétett s az ország választóíhoz intézett felhívásban oly fényesen lett kimutatva s nekem, mint ezen párt szerény tagjának, elég lenne egyszerűen ezen párt-nyilatkozatra hivatkozni, politikai magamtartásának igazolása végett; azonban megszokott őszinteségem arra késztet, hogy röviden elmondjam azon fő- okot, mely engem a közjogi alapon álló ellenzék táborába sorozott s öt évi tapasztalatom ezen elhatározásomban még inkább megerősített.

Az 1873-ik évben beállott pénzváltás nagyon súlyosá tette az ország pénzügyi és gazdasági helyzetét és ezen helyzet a következő évben még súlyosabbá lett. — Ezen súlyos helyzet nyomása alatt lévén az ország, 1875-ik évi február 3-án, azon időben az ellenzék vezérfia Tisza Kálmán, az országgyűlés képviselőházában tartott nagyfontosságú beszédében, a kiegyezési alapot elfogadván, a következő nyilatkozatot tette: »Őszintén megmondom a tisztelt ház tagjainak, mint hazámfiainak általában, hogy azok, a kik az 1867-ik évi XII-ik trvcikket fentartani akarják, gondolják meg, hogy ha az ország pénzügyileg és gazdaságilag nem rendeztetik, nem fogják megtartani azt az alapot; el fog az alap enyészni, hogy ugy változzék meg, mint egyikünk sem óhajtja; tehát fogjunk kezét, hogy itt egy rendezett pénzügyekkel bíró állam legyen.« Hozzá tette még azt is, hogy ő az egyenes adók emelését ellenzi, mert az az ország baján nem segít és elszegényedésre vezet. — Ezen felhívás alapján kezét fogott, csekély kivétellel, az egész nemzet Tisza Kálmánnal azon célból, hogy az ország pénzügyei az egyenes adók emelése nélkül rendeztesse és ez alapon keletkezett 1875 ben az ugynevezett szabadelvű párt s a Tisza Kálmán kormánya.

Hogy mikép felelt meg ezen kormány pénzügyi s közgazdasági politikája a hozzá kötött reményeknek, legvilágosabban igazolja a következő összehasonlítás:

Allamadósságunk kamatai, kezelési és törlesztési költségei 1874-ben 64 millió forintot tettek, ez évben pedig e czimen már 110 millió forintnál többet adunk ki; tehát ma államadósságainkra 46 millióval többet költünk, mint 1874-ben. Allamadósságaink tőkéje pedig 1874-ben 1348 millió forint volt s ma megüti a kerek kétezer millió forintot; a Tisza kilencz évi kormánya alatt tehát államadósságunk 652 millió forinttal emelkedett. Az államháztartásban a bevétel és kiadás közötti különbözet 68 millió forintot tett és daczára annak, hogy azon időtől az állam birtokai nagyrészből eladtak és a befolyó vételár

Képzeltetni a főnök megriadását és zavarát, aki azonban mint leleményes és élces ember mégis tudott magán segíteni. Néhány nappal a herceg levelének vétele után új jelentést küldött, melyben bosszankodva és szomoruan tudatja, hogy időközben a nagy vadak az ő vadászkerületeiről is eltűntek, s a tapasztalt vadászok állításai szerint innen is a havasok magasabb rétegeibe vonultak; hanem azért ő hercegsége parancsa értelmében a kijelölt vadászatra minden előintézkedést megtett s nyolczszáz hajtót a nevezett időre le is foglalt.

A kerületet, honnan ez az élces jelentés intéztetett a herceghez, nem nevezem meg, mert az illető főnök még maig is él s jelenleg is egyik, különösen társadalmilag rendkívül kedvelt tagja a képviselőháznak.

Rosz néven vehetné, s szerkesztőtől együtt párbajra hívna ki bennünket.

A herceg ezen második jó jelentés vétele után a nevezetesebb vadászokhoz szintén intézett egy újabb körlevelet, melyben felhívja őket, hogy a megjelölt vadászaton, mely alkalommal a havasok magasabb csucsaira is felhatolandnak, tömegesen vegyenek részt.

De ennek a híre ugy látszik, hogy a havasok tetején élő medvék közzé is elhatolt és rendkívül elkeserítette őket a herceg.

Hát még itt sem lehetünk ettől a tolakodó és kegyetlen vadásztól biztonságban!? kiáltának fel méltatlankodva! Hát még ez utolsó menhelyünkbl is ki akar üzni! Hát csakugyan annyira engesztelhetlen ellenségünk, hogy fajunkat az utolsó medvéig ki akarja irtani.

Testvérek, ezt tovább tétlenül túrnunk nem szabad!

Ennek a vakmerő vadásznak meg kell

elköltetett, hogy az egyenes és közvetett adók folytonos és nagymérvű emelése által az állam adójövedelmei 60—70 millió szaporodást tüntetnek fel, mégis a deficit 1882-ben 63 millió frtra rugott és habár az ország lakói folyton újabb és nagyobb adókkal sulytatnak, állandó deficitünk, nem feledve ki a számitásból a kormány által tett hasznos beruházásokat sem, köztudomásu, oly óriási nagy összeg közt ingadozik, melyet szerény nézetem szerint a nemzet elviselni nem bír.

Azon állami feladatok teljesítésére tehát, melyre ezen kormány vállalkozott — képtelennek bizonyult. — De mert az adók folytonos emelése gazdasági kimerülést, válságot és köznyomort szülnek, az örökös adósságcsinálásnak pedig más vége nem lehet, mint a pénzügyi bukás, én, a ki hazám a pénzügyi bukás veszélyétől s nyomorától megóvni óhajtom, a jelenlegi kormányt nem támogattam, de nem támogathattam azért sem, mert azon nagy pénzadózatokkal szemben, mely az országot elpusztítja, a jelenlegi kormány politikai vívmányt sem mutathat fel, sőt ellenkező eg Horvátország nyílt lázadásával szemben hátrálni volt kénytelen; a jelenlegi kormány közkormányzatilag szerencsés alkotásokat nem tett, de felidézte a társadalmi osztályok és vallásfelekezetek versengéseit.

Ezen okok vezettek engem, hogy nem pártoltam a kormány politikáját, de hiva voltam a közjogi alapon álló ellenzék pártjának, melynek célja a képvisleti rendszeren nyugvó állam háztartásának rendezése, közgazdasági bajaink megszüntetése, a fennálló életképes elemek okszerű kimelésével, korunknak megfelelő szabadelvű újítások foganatba vétele, a magyar állam alapjainak kiépítése és megszilárdítása, szóval, mindazon államfeladatok teljesítése, melynek foganatba vételére ezen kormány képtelennek bizonyult.

Fővonalokban ezeket óhajtottam Önöknek, mélyen tisztelt választóim, jelenteni ezen alkalomból midőn az országgyűlés berekesztetvén, nagybecsü bizalmuk által reám ruházott és személyemet oly nagyon megtisztelő megbízatásuk lejárt. — Jelentésem ezen alakját azért választottam, hogy mélyen tisztelt választóim annál többen értesüljenek azon meggyőződésemről, mely engemet megbízatásuk tartama alatt vezérelt.

Midőn nagybecsü és személyemet mélyen megtisztelő bizalmukért hálás köszönetemet újabban is kifejezem, hazafiui tisztelettel vagyok Budapest, 1884. május hóban.

Pilis Ferdinánd.

Levelezés.

Varannó, 1884. május hó 19-én.

A folyó évi június hó 11-én Varannón tartandó gazdasági kiállításra, mely megyénkben, tekintve a kis kört, előre láthatólag a legfényesebb eredményü leend, — már több hét óta megindultak az élénk mozgalmak.

A kiállítás vezetésében ugy szellemileg, mint anyagilag a járás összes intelligenciája részt vesz, de legkiválóbb buzgalmat, fáradságtalan tevékenységet báró Balassa István, mint gazdasági kör-elnök s Füzesgyörgy György járási főszolgabíró fej-

hálni. Huzzunk sorsot, s a kit talál, az áldozza fel magát. Keresse fel őt a legközelebbre kitűzött vadászaton, s ha bár életét is fel kell áldoznia, de mentse meg hegyeinket e gonosz ellenségtől.

Igy szólt a legöregebb medve, s a többiek elfogadták indítványát. A sorshuzás azonnal megtörtént s a fekete golyót éppen az indítványozó legöregebb medve húzta ki.

Szeretem hogy így történt — mondá komoly megadással — én öreg vagyok már nemis sokat veszítek az étellel. S aztán nagy előnyöm, hogy jól ismerem a herceget, már több vadászaton láttam; legyetek nyugodtan és megfogom találni! Isten veletek!

E szavakkal elbucszott társaitól és rögtön utnak indult.

A vadászat, illetve hajtás a legjavában folyt, éppen a legjobb pillanatban érkezett.

Jól ismerve az erdők kijárait és ösvényeit, csakhamar a herceggel szemben állt.

A herceg célzott, lött és halálosan találta az öreg medvét, de a haldokló összeszedte végerejét s rá rohanva a hercegre őt izmos karjai közzé szorította.

Ha a herceg közelben lévő vadásza a medvét egy kegyetlen lövéssel meg nem öli, a herceg ott nyomban meghal, így azonban csak csontzúzásokat szenvedett. De e zuzások azért halálosak voltak.

Menthetetlenül el volt veszve. Két heti szenvedés után meghalt,

Igy esett Schwarzenberg herceg a medvék bosszújának áldozatául.

Folytatás a mellékleten.

tenek ki, kik e nagy horderejű s nemes eszmék első megpendítői voltak.

Áldozatkészségüket, buzgó fáradozásukat, melyel a nép jólétét a gazdaság terén is előmozdítani akarják, jutalmazza a közelismerés. — Nemes czélu működésük méltó arra, hogy ne csak e néhány sorral legyen megemlítve, de hogy a közérdek terén, s kiválónak e járásban vívott sikeres tevékenységükért, a közelismerés hervadhatatlan koszorúja legyen jutalmuk.

Közszerepben s tiszteletben álló szolgabíráink páratlan népszerűsége, ernyedetlen szorgalma s fáradhatatlan tevékenysége már is a legszébb reményekkel kecsegtet a kiállítás nagysága és fényére nézve. Buzdításai oly nagy hatással vannak a községre, hogy nincsen község, mely ne vezetne elő állatokat a kiállításra.

E nemes ügyet a sztropkói és szinnai járás szolgabírái szintén magokévé tették s olyannyira felkarolták, hogy már eddigi tevékenységük által is nagyon szép eredményre helyeznek kilátást. A kiállítás eszméje lengi át most megyénket, de még más megyék is oly élénk részt vesznek abba, hogy sok idegen vendég látogatásával fogunk dicsekedhetni, kiknek elszállásolásáról a szakbizottságok már előre intézkedtek, eddigelé 80 fogat van készen a vendégek behozatalára — Örmezőről.

A kiállítás helye valószínűleg gróf Hadik Barkóczy Ilona birtokában lévő kastély, illetőleg uradalmi lak előtti tér lesz, melyet az uradalom ajánlott fel e nemes czélra. A kiállítással egybekötve délután a közbeidő végeztével versenyszántás, futtatás és cseléddíjazás leend, este pedig a bál fog tartatni, melyen mint hírlik, ismert megyei első zenekarunk Mányi Lajos fogja huzni viradtig talp alá a jó csárdásokat. **V. O.**

Fővárosi levél.

Budapest, május 21.

Igen is, május 21! Már tul a tavaszon s félig benn a nyárban. Sa „holt évad“ még most sem közeledik.

A tikkasztó melegség már a tavaszi felöltöket is leolvasztotta a vállakról — s a zálogházakhoz menesztette.

Más évben ilyenkor csak a majálisok voltak a legnevezetesebb események, ez idén pedig már alig is jönnek szóba ezek.

Általán kezd kimenni a divatból a majális a fővárosban; pedig ez nagy kár, mert mindig egészségesebb dolog künn a szabadban nyílt erdő közepén táncolni, mint télen a zsufolt báltermek fulledt levegőjében.

Dé hát a divat sohasem azt nézi, hogy mi az okosabb?

Hanem a nagy „népünnepély“-ből kijut a fővárosnak is: a nőképzőegylet honleányai és honmamái már is ütök a nagy dobort margitszigeti mulatságukhoz.

A hét legfőbb eseménye mégis a király itt léte volt.

Hiába, monarchikus államban ott van a központ, a hol a király van, ott van az ország súlypontja, oda irányul a nemzet figyelme.

Sokáig időzött a királyi körünkben s sok közintézetünket megtekintette.

A dalműszínházat ép azon a napon látogatta meg a király, a mikor a bécsi városi színház leégésének hírért közölték a lapok.

Különös érzés foghatta el a királyt e furcsa találkozására az eseményeknek.

Midőn a félkészülöben lévő díszletek halmazan átgázolva a termék, lépcsők, folyosók és fülkék tömkelegén áthaladt, vajjon nem gondolt-e arra, hogy mind ez mily kitünő fészke lehet majd egykor a tűznek?

Megtekintette egész kíséretével az elevátorokat is, s fölment ezeknek hatodik emeletére is; a főváros élén álló férfiak is természetesen vele mentek s ezek egyike a következő igen jellemző szavakat ejtette el: „Igazán, nem hittem, hogy ilyen ügyes portéka legyen ez az elevator!“

Ő felsége ez alkalommal is kimutatta, hogy mily jó szívvél van a nemzet iránt, oly jótéményt adott az országnak, hogy külön is meg kell köszönnünk: kegyesen szétosztatta az országgyűlést!

Valóban nagyobb jótéményt alig nyújthatnak volna már az országnak, mint ezt.

A Sándor-utcában nagy csönd uralkodik, a falak egymásra bámulnak, hogy hát miért nem hányják már a képviselő urak reájuk az üres borsót?

Nincs már országgyűlési képviselője az országnak, vége a három évi uralkodásnak, ők is csak olyan közönséges emberek, mint bárki más; a kinek „végezni valója“ van velök, csak siessen, most nem védi hibáikat a mentelmi jog bő köpönyege.

Indiskrét.

Elnöki körlevél.

A tek. megyei bizottság tagjait folyó évi május hó 27-én d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre van szerencsém tisztelettel meghívni.

Ezen rendkívüli közgyűlés tárgyai lesznek:

1. Az 1884—1887. évi országgyűlésre szóló legkegyelmesebb királyi meghívó levél kihirdetése.

2. A varannó-n-mihályi kataszteri becsőljárás földadó bizottságának megalakítása tárgyában f. évi 24/15214. sz. a. kelt megyei bizottsági határozat kiigazítása.

3. S.-a.-Ujhely község előjáróságának előterjesztése a megye székháza előtt éptendő új járda költségeinek fedezése tárgyában.

4. A s. a. -ujhelyi kir. törvényszék elnökének átirata a kir. törvényszéki épületben levő megyei hivatalos helyiségek és a megyei főorvosi lakhoz tartozó kert egyrésznének átvétele tárgyában.

5. Községi számadások és költségvetések felülvizsgálata.

S.-a.-Ujhely, 1884. május 20.

Matolai Etele s. k.,

alispán.

Különfélék.

(Gazdasági egyletünk díjazásai), mint értesülünk, a jövő hóban fognak Terebesen júniushó 4-én, Varannón 11-én és Király-Helmecczen június 16-án megtartatni. Az ezekre vonatkozó előkészületek mindenütt serényen folynak és úgy látszik, hogy azokra gazdaközönségünk is nagy sulyt fektetve, kiváló buzgósággal készül, és ezen buzgóság oly általános, hogy a legnagyobb uradalmaktól a kis- és parasztagzáig mindenki áthatva eme üdvös mozgalom nagy horderejétől, gazdasági haladást képviselő versenyben igyekeznek fáradságuk erkölcsi és anyagi jutalmáért sikra szállni. Különösen lótenyésztésünk bemutatása bir egyelőre nagyobb fontossággal, mert már nemcsak a tenyészanyag javult, hanem mint a mult napokban is tanu valánk, honvédségünk, lóállományának kiegészítésével megyénknek nagyobb mérvben támaszkodik. Nagy haladást észlelünk a mult években rendezett ilyenmü díjazások változatos és valóban érdekes programmjában is, mert míg a mult években csupán ló, szarvasmarha- és cseléd-díjazása tartatott meg, addig ez évben még juh- és sertés-díjazás is tartatik és ezenfelül mindenütt paraszt-loverseny, Terebes és Varannón pedig még paraszt-szántásverseny is fog rendeztetni. Különösen érdekesek lesznek a lóversenyek, mert azok iránt rendkívül nagy az érdeklődés, amennyiben például Varannón már ezelőtt 60 darab lo volt bejelentve a versenyre, minekfolytán a futtatást két csoportra kellett osztani, de így is egy-egy falkában 30—30 ló fog futni. Ilyet Budapestten sem láthatni az országos versenyek alkalmával sem. Általában a díjazások igen látogatottaknak ígérkeznek és úgy látszik, hogy úgy gazd. egyletünk, mint a körelnökök eltalálták azt a módot, hogy miképen kell az általános érdeklődést gazdasági ügyeink iránt felbreszteni. A díjazások helyein nagyobb ünnepélyességek is fognak rendeztetni. Ugy értesülünk, hogy mindenütt banquet, este pedig hangverseny vagy táncmultság fogja az ünnepeket bezárni. Király-Helmecczen az ünnepeket a város zászlószentelése fogja megelőzni, melyre mint értesülünk, zászlóanyának br. Sennyei Pálné ő excellentiáját szándékoznak felkérni. Varannón meg a díjazás védnökségére Hadik Barkóczy Ilona grófnő ő excellentiája kéretett fel. Végül he még megemlítjük, hogy a magas kormány a gazd. egylet kérelmére a lótenyésztés, jutalom díjazásokra 80 db. 10 frkos aranyat adományozott, a m. gazdasági egylet és a gazd. körök pedig a különféle díjakra 74 drb aranyat és 600 frtot tüzték ki és ha még figyelembe vesszük, hogy a díjak szaporítására a gyűjtések a körökben ma is folynak, világos és megnyerő képét nyerjük annak, hogy gazdasági egyletünk tevékenysége és életrealósága páratlan, hogy az minden erejét és igyekezetét mezőgazdaságunk emelésére összpontosítja, minek viszont nem lehet más eredménye, mint a mezőgazdasági szakértelem fejlesztése és az általános jólét emelkedése. A legmelegebben kívánjuk, hogy azon önzetlen törekvések oly jó eredményre vezessenek, mint a minő buzgalmat azok elérésére kifejtteni látunk.

(Képviselő választási) mozgalmaokról megyénkben ez ideig csupán a mádi és o.-liszikai kerületben lehet beszélni, mint a hol már nonczirozott ellenjelöltek is vannak. A mádi kerület egy töredéke Zalay ellenében grf. Klebersberg Zdenko erdélyi mágnást léptette fel antisemita programmal, de megválasztásához maguk a felléptetők is vékony reményeket kötnek. Sokkal erősebb ellenfele van a kormány-párti Szirmay Ödönnek az o.-liszikai kerületben hol — mint tudjuk — Kun Béla függetlenségi

áll vele szemben s tekintélyes nagy párt támogatja. A bodrogközi kerületben Pilissy ellenjelöltjeül Szmracsányit emlegetik, a megyaszóiban pedig Szücs Gyulát, ki Potoczkyval akarna megbirkózni. Eként fujdogál a választási szellő a jelzett kerületekben, míg a többiekben teljes szélcsend uralkodik.

(Városunk) fokonzkenti emelkedése s az ezzel járó népesedés oda utalnak, hogy piacunk kibővítéséről komolyan gondolkozzunk, miután az, eddigi helyén már most sem fér meg. Ha volna megfelelő téreink, a dolgon könnyen segíthetnénk, de mivelhogy nincsenek oda kell irányulni a gondoskodásnak, hogy ilyenek létesítsenek. A sétatér, mint sétatér, alig fog valaha céljának megfelelni, miért is a piacrendezés kérdésénél e helyre okvetlenül reflektálni kell. Azonban a sétatér is csak úgy lesz e czélra felhasználható, ha a kat. templom déli oldalán lévő házak kisajátítatván, az ott nyerendő tér ezzel összekapcsolatik. Ez persze költséges megoldása lenne a gordiusi csomónak, de a közszükség parancsának áldozatokkal is eleget kell tenni, főkép ha azzal még csinosodás is jár. Addig pedig úgy lehet a dolgon segíteni, hogy a rőfos kereskedők más helyre utaltassanak. A pántlika és babos kendő nem az élelmi szükségletre tartozó cikkek, tehát az azokhoz való juthatás könnyítése sem lehet elhelyezésüknel irányadó. A piacügy rendezésénél kapóra jön a zempléni insurgensek dísztelen obeliszkje is, mely ha jelentőségére nézve nem analog is a Henczi-szoborral, de nem is monumentuma az, az ország önállósága és függetlenségéért folytatott küzdelemnek. Ez emlékre vésett hősök nevét, ha arra, érdemesek, őrizze meg Clio, de egy nyilvános téren álló emlékszóbor a gyórinél nagyobb momentumok megörökítésére való. Aztán ha még olyan volna ez emlékkő, hogy styl és kivitelénél fogva mübecscesel birna, de ellenkezőleg sérti a józólést s hozzá még oly laza kőanyagból készült, hogy az idő viszontagságának már úgy sem volna képes huzamosabban ellenállani. Az oldalára vésett neveket már kigummielasztikumozta a viszontagság, piedestálját pedig bicskája köszörlésével elkoptatta a — tót. Tehát el vele és pedig minélelőbb.

(A közegészség érdekében.) Tekintettel egyrészt a melegebb évszak beálltára, másrészt pedig azon tapasztalati tényre, hogy szerves anyagok felbomlásából támadt ártalmas tényezők, a melegség behatása alatt sokkal nagyobb mérvben éreztetik káros hatásukat, sőt nagylyos körökben is okozhatnak, — a városi közegészségügyi előadó véleménye alapján a kapitányi hivatal elrendelte, hogy a nyilvános czélra használt épületekben, ugymint iskolák, korcsmák, vendéglők, színház, indulóház, kávéházak, fürdők és laktanyákban lévő árnyékszékek, továbbá a bér- és társaskocsik állomás helyei, mai naptól kezdve szeptember végeig fertőtlenítenessenek. Fertőtlenítő szerül használtatik a carbol savas mész vagy a Petri-féle szer, egy árnyékszékre az említett szerek bármelyikéből 1/2 kilogrammot számítva minden 48 órában, a mézárszékek és vágóhid pedig naponta meleg vízben feloldott vasgálicz oldattal fertőtlenítendők.

(A s.-a.-ujhelyi dalárda) f. hó 22-én tartott választmányi ülésében az egylet elnöke előterjesztette, miszerint K.-Helmecczen jövő hó 16-án a város ujonnan készített zászlója felszentelése s ugyancsak ott és akkor a megyei gazd. egyesület által tartandó kiállítás alkalmából hangverseny fog rendeztetni, melyben való részvételre a dalárda is fölkéretett, — ugyancsak fölkéretett Varannóról is, hol jövő hó 11-én hasonlóan a megyei gazd. egyesületnek lesz kiállítása, mely után szintén hangverseny és tánc fog következni. A dalárda választmánya elhatározta, hogy az egylet a hangversenyeken szivesen közreműködik, oly föltétel mellett, hogy az illető rendező-bizottságok az egyleti tagok utazási és ellátási költségét biztosítsák s ezen kívül mindkét helyütt a tiszta jövedelem egyharmad részét a dalárda alapkövéhez adják. — E kívánság méltányolható, mert jelenleg az egylet a miskolczi országos dalárda-ünnepélyre készül s épen nincs azon helyzetben, hogy költséges utazásokat pusztá szivességből — inkább anyagi veszteség, mint haszon mellett te gyen. Föltehető, hogy az illető rendezőségek a dalárda e kívánságának eleget is fognak tenni. Ugyan e gyűlésben a pünkösöd másodnapjára tervezett majális megtartása is végleg elhatározott. E mulatságot, mely a „Torzsáson“ lesz — hisszük — tömegesen fogja meglátogatni közönségünk. Az aláírási ivec, melyekből a kirándulás prózai oldaláról, t. i. a fizetésről is felvilágosítást szerezhetni, már tegnap kibocsátattak s általában az előintézkedések minden irányban megtétettek.

(Tűzvész) pusztította el folyó hó 21-én K.-Toronya községnek mintegy harmadrészét. A pusztító elem délután kezdte meg romboló munkáját s a dühöngő szélvész nagy mértékben elősegítve a tűz terjedését, az alkonyi órákig több mint harmjncz ház és melléképület lettek hamuvá. A lakosság nagy része künn a mezőn dolgozott;

de ha otthon találja is a csapás, a tűz terjedésének megállítására az orkánzerű viharban még csak gondolni sem lehetett. A tűz keletkezésének okát nem tudják; de miután már megelőző napok is megégett egy pár ház: a szerencsétlenség valószínűleg gondatlanság és vigyázatlanságnak következménye. Mindamellett, a szerencsétlenségben is szerencsének nevezhető, hogy a tűz a falu déli oldalán támadt; mert ha az északi részen talált volna kiütni: akkor az egész falu porrá éghetett. A kárról még biztosan nem tudunk; képzelhetni azonban a nyomort, mely a hajlék nélkül maradt szegény népre vár. Ilyenkor csak az emberbaráti könyörületez lehet apellálni s hisszük is, hogy a részvét utat és módot fog találni arra, hogy a siránkozóknak könnyei némileg felszáritassanak, nyomoruk enyhíthessék.

(A legfagyosabb szent:) Orbán gazda nevenapját megelőzőleg a mult szerdán és csütörtökön dermesztően hideg szélvész fújt észak felől s a levegő annyira meghűlt, hogy mindenki remegve gondolt az éjjelenként bekövetkező fagyra. A szél azonban — szerencsére — egy perczre sem szűnt meg s ekként fagyás sem történt. Pénteken aztán újra meleg verőfényes napra virradtunk fel s ma már kalapot emelhetünk Orbán atyus előtt, ki ez idén oly jó indulattal viseltetett a gazdaközönség iránt s valóban megérdemelte egy hatalmas juhászbundát, hogy jövőre se kompareljon dideregve s áldás helyett ne vonjon átkot maga után.

(Kinevezés.) Kazinczy Gabor s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéki jegyző a kézsmárki kir. járás-bíróshoz albiróvá neveztetett ki. Társadalmunk előnyösen ismert, derék ifju tagjának eltávozta fölött még sajnálatunkat fejezzük ki: addig másrészt megérdemelt elömenetelen őszintén örvendünk.

(Szülék figyelmébe.) Jelentem, hogy a védhímlő oltást folyó májushó 25-ikén megkezdem, és minden csütörtök és vasárnap délután — június végeig szakadatlanul folytatom. Kívánatra akár gyermekből frissen szedett nyirkkel, akár a legkitünőbb mindig friss borju nyirkkel (beszerezve dr. Heinrich oltó-intézetéből Bécsből) olthatok. S. a.-Ujhely, 1884. májushó. Dr. Sebők Antal, városi orvos.

(Jégverés.) Az elmúlt szerdán Tolcsvát és vidékét jégeső látogatta meg, mely különösen a szőlőkben nagy károkat okozott. E jégeső okozta az időnek oly hirtelen történt lehülését is, melyben már sokan az ominozus Orbánnapj veszedelm előjeleit látták. Azonban az idő most már teljesen átmelegedett s ily irányban bajtól többé nem tarthatunk.

(Rendkívüli közgyűlést) tart a zemplényi orvosi-gyógyászati egyesület folyó 1884. évi június hó 10-én délelőtt 10 órakor Homonnán a járási kórházban s folytatólag a Szirtalján. Ezen közgyűlésnek tárgyai lesznek: 1. Dr. Thomann Dávid bemutatja a kórházat. 1. A megyei egészségügyi bizottság felhívása vélemény adásra azon okok felől, melyek az országzerte tapasztalható kedvezőtlen népesedési mozgalmat előidézik és befolyásolják s javaslatlételre a gyakorlatilag érvényesíthető javítások iránt. 3. Dr. Wnissberg Zsigmond értekezése: titkos-, csoda- és népszerezés a reklam piacznál: köznevelődési és egészségügyi tanulmány. 4. Dr. Kun Zoltán értekezése: a genyes fulfolyásról s annak káros befolyásáról a test általános egészségi állapotára. 5. Dr. Glück Armin: Arndt pszichiátriájának ismertetése. Mithogy az ezen ülésben előadandó értekezések legnagyobb része közérdekű s a nagy közönség által is érthető, vendégeket szívesen lát az egyesület.

(A hőhurut) — szamárköhögés — járványra nézve közölt híreinket megnyugtatóssal módosítjuk oda, hogy járvány alakot nem öltött, szórványosan minden tavasszal megjelenik, és habár az idén gyakrabban is jelentkezik mint máskor, szívesebben vesszük, mert lefolyása igen enyhe. A város orvosi hivatalnak kimutatása szerint, az összes gyakorló orvosok által hőhurut ellen gyógykezeltetett április hóban 14 fi-11 nőnemű, összesen 25 gyermek; május hóban 23 fi-18 nőnemű, összesen 41 gyermek; ezekből hőhurutban elhalt összesen egy háromhónapos csecsemő. De miután ezen kór egyik gyermekről a másikra leginkább zárt helyeken, iskolákban ragad el, figyelmeztetjük a szüléket, tanító és tanárurakat, hogy a hőhurutos gyermekeket az iskolától azonnal eltiltsák, és a hazi orvosoknak, vagy a város orvosi hivatalnak az ilyeneket bejelenteni sziveskedjenek.

(Örömmel értesülünk,) hogy kitünő szak-képzettségű s ügybuzgó állatorvosunk Kocourék Ferencz, kinek megyei állatorvosi állásáról való lemondását annak idején az egész megye közönsége fájlalta, első osztályú k. állami állatorvosnak neveztetett ki Zemplén és Ung megyék területére. Kocourék jelenleg Budapesten időzik, hogy ott új hivatalos állásával járó kötelemekkel közelebbről megismerkedjék, onnan a kormány rendeletéből Pozsonyba és a Szerb határszélre utazik a vesztégár intézetek tanulmányozására, s így csak június elején fogja új állomását elfoglalhatni.

(Egyházi ünnepély) tartatott f. hó 18-án

Bánócson az ottani ref. lelkeszségi kör hívei által, Kazinczy János 25 éves egyházi gondnokának jubileuma alkalmából. A jubiláns főgondnok kinek az ottani ref. templom és iskolaépítés körül halhatatlan érdemei vannak — nemzeti lobogós lovas bandériummal vonult Berettőről Bánócra, hól a roppant néptömeg előtt a szíves templom küszöbéről üdvözöltetett Molnár István lasztóczy lelkész s egyházmegyei tanácsbíró által. A templomban Kálniczky János esperes, kúnt a szabadban pedig Hutka József helybeli káplán predikált, aki annak-utána a templomba jövén, szép alkalmi beszéddel adta át az ünnepelt férfinak az egyház által halából készített olajfestményü arcképét. Erre az iskolás gyermekcsereg állott elő Vas Adám tanítóval s a szózat élénklése után egy leányka versben üdvözölvén a jeles főgondnokot, koszorúval tisztelte meg őt. Az ünnepélyt emelte az egyházi énekhar szereplése élén Erdélyi Sándor magyar-jesztrebi lelkész karvezérel. Ünnepély után az ünnepelt vendégszerető asztalához lett meghíva a jelenvolt intelligencia, hol a kitünő ellátás között, számos pohárköszöntő hangzott el.

(A sárospataki akadémiai) ifjusági tornaegylet ma délután beléptidij mellett a »stornacsarnokban« disztornászást rendez. Program: Versenygyalogolás Patakról Ujhelyig, és vissza (táv. 22 kilom.); indulás reggel 6 órakor. Disztornászás délután 3 órakor a főiskolai tornacsarnokban. I. Szabadgyakorlatok az összes tagok által. II. Csapat-tornászás 3 szeren. III. Vegyes gyakorlatok. IV. Versenyugrás. V. Díjak kiosztása.

(Molnár János) mádi gyógyász és nejt sulyos gyász érte. A kérelhetetlen halál egyetlen fiokát Jenőt, élte 9-ik évében, kiragadta a szerető szülők karjaiból. Béke lengjen a korán elköltözött hamvain. A bánatos szülőket pedig vigasztalja ösmerőseinek általános részvéte.

(Színészeink) számszerint negyvenen a tegnapi délután utaztak Ungvárra, hol június hó végeig a szinkörben fognak játszani. Ungvárról M. Szigetre, majd Beregszászra végül pedig a téli idényre Szatmarra megy a társulat, természetesen új erőkkel megizmosodva. Őszintén kívánjuk Gerőfynek, hogy nemes buzgalma elismerésre találjon a fent jelzett városokban s fogadják őt mindenütt társulatával oly rokonszenvesen amint fogadtuk mi. Érezték is ezt mindnyájan s nehéz szívvel váltak meg tőlünk, utra valóul vive magukkal egy csomó meleg kézzorítást és szívből jövő istenhozzádot.

(Utóhangok) a szini idényről. Helvey Laura k. a. eltávozta után még négy előadás volt: Vasárnap „Melusina“ látványosság, majdnem teljesen üres ház előtt (különben ezt gondolni lehetett); kedden Gerőfy asszony jutalomjátékaul a „Sárga csikó“ jó népszinmu, a mikor a jutalmazott több virágcsokrot kapott s megérdemelt taposokban részesült Balogh Árpáddal együtt szépen énekelt dalaikért; szerdán „Camargó“ operette s végre csütörtökön „A pálinka“ (Assomoiro) színmu gyér közönségek előtt. Időntulnak tartjuk már ezuttal az egyes előadásokat vázolni, csakis általánosságban teszünk egy pár megjegyzést a társulat tagjaira s működésükre. A mit eddig tartózkodtunk kimondani, szemünk előtt lebegvén annyi ember sorsa, most már inkább kimondhatjuk, hogy Gerőfy társulatában mig egyrészt voltak számbavehető erők; addig másrészt a „dii minorum gentium“ elem nagyon is tulnyomó volt. Érezte ezt közönségünk is, a midőn csak újdonságok színrehozatalakor töltte meg a színházat; de érezte bizonyára Gerőfy is, midőn — különben ez becsületére is válik — Helvey Laura művésznőt vendégszerepekre meghívta és megnyerte s ekként a közönséget, mely a társulat működésével aligha lett volna megelégedve, mintegy kár pótolta. Tagadhatlan, hogy a Gerőfy-pár — mindenik a saját genre-ében — oly színészi tehetség, mely egy közönséget, kell, hogy mindenkor kielégítsen; Balogh Árpád jó tenorista és népszinmu énekes gyönyörű hanggal, ki ha leszokik bizonyos, az operettekben helyén való modorosságról, derekasan fogja megállni helyét a fővárosban is. Báthory Ilona k. a. szép reményekre jogosító, fejlődő erő; szép plasztikai alak, erőteljes organummal, — pár év alatt ha tehetsége kifejlik, megizmosodik, arra a niveaura fog jutni, a hol a valódi művészet kezdődik. Fehérváryt régóta ismerjük úgy, mint Thaliának hivatott papját, Szelest és Lenkeyt most ismertük meg ilyenek; árnyoldalak azonban van: a fogyasztékos organum. Veresné, Lenkeyné és Vinczéné Alojzia szintén számbavehető erők s egyszerű másszor sikeres játékokat fejtettek ki. Föl kell még említenünk Holottai Erzsikét, mint a társulatnak ügyes, tehetséges kis naiváját. S ezzel aztán a kiválóbb tagokkal le is számoltunk, mert a többiek — némi kis kivétellel — a színészi pályára alig bírnak valami hivatással s a Helikonra mentül kevesebb chance-ok van. Tudjuk azt, hogy egy színigazgató sok küzdelemmel él, sokszor méltatlanul is ki van téve a közönség szeszélyeinek; — de azért Gerőfy közönségünk magatartásából arról győződhetett meg, hogy Ujhelyben jól szervezett, komplet társulattal nem nehéz reussirozni. Egyébiránt „fátyolt a multra.“ Ha

csak részben is elégedetten távozott el körünk ből: az örömről szolgál s midőn részünkről is „istenhozzádot“ mondunk, óhajtjuk, hogy ha még sorsa valaha közénk vezérli: erős társulata az igazi művészetért buzgó, hálálasközönségre találjon!

(Lapunk) mai számának hirdetési rovatában a Király és Szabó festész cég hirdetményét ajánljuk a közönség figyelmébe.

Irodalom.

Az „Üstökös“ kitünő heti éleclap 20. száma a következő érdekes és mulattató tartalommal jelent meg: Dobránszky Péter (képpel). — A magyar nyelv új-szótára. — Eötvös Károly jelöltsége az Erzsébet-városban (képpel). — Nehéz állás (képpel). — Repedt szívből (költ.). — Svihák. — A löversenyőr (képpel). — Zatraczeni levele. — Borsszem-jankó elméssége. — Reclam vagy leszólás? — Kis kortes. — Romhányi Pál zajongásai. — A muszkavezető tegye kötelességét (képpel). — Heti krónika. — Dobra Dobranszky levele az orsz. kaszinhoz. — A budapesti gorgonzola sajt. — Borkorcsolyák. — Szerkesztői subrosa. — Hirdetések.

A „Pesti Hirlap“, e legzadagabb és legélénkebb tartalmu politikai napilap, az egyedüli magyar lap, mely kormánytól és pártoktól függetlenül, következetesen harcol az igazi szabadelvűségért és demokraciáért. Ezen álláspont lehetővé teszi, hogy megmondja az igazat a kormánypártnak úgy, mint az ellenzéknek. Nagy elterjedését ezen teljes részlehatlanság és érdekes tartalma magyarázzák meg. Politikai vezérezikkeit Beksics Gusztáv, Borostyáni Nándor, Pesty Frigyes és Törs Kálmán, az országgyűlési kedvelt s humoros karcolatokat Mikszáth Kálmán írja. A „Pesti Hirlap“ a legolcsóbb magyar lap, mert naponként 16 oldalon jelenik meg, minden héten 2—3 zenedarabot közöl melléklet gyanánt, minden számban érdekes regény- és beszélyközleményeket hoz s ennek dacára előfizetési ára egy évre csupán 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A „Pesti Hirlap“ kiadóhivatala (Budapest, Légrády testvérek, nádor-utca 7. szám) kívánatra mindenkinek küld mutatószámokat.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ című nagy képes szépirodalmi hetilapra föl hívjuk t. olvasóink figyelmét. A lap minden számában 10—12 illusztráció jelenik meg, köztük számos jeles magyar rajzolóktól. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalma a legjelesebb tollú íróktól ered. Mikszáth Kálmán, Györy Vilmos, Petely István, Milko Izidor, dr. Molnár Antal, Jakab Elek történetíró, Margittay Dezső, Frankenburg Adolf és Tóth Béla állandó dolgozóitársai a „Magyarország és a Nagyvilág“-nak, mely rövidebb regényeken kívül számos érdekes közleményt hoz a hazai történelem, a földrajzi ismeretek, a népismerés, a természettudományok stb. köréből. Közül azonnalkívül zenészet és színházi tárczákat és terjedelmes könyvismertetések. A gazdag tartalmu kitünő lapot, melyben a család minden tagja talál maga számára szórakoztató és izlésemesítő olvasmányt, melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Előfizetési ára, noha hetenként két nagy iven jelenik meg, negyedévre csak 2 frt, fél évre 4 frt, egész évre 8 frt. Előfizetheti a Légrády testvérek kiadóhivatalában (Budapest, nádor-utca 7. szám) lehet. Mutatószámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Vasúti menetrend

a magyar éjszakkéleti vasúti vonal sátoralja-ujhelyi indóházánál.

Érvényes 1884. májushó 20-tól.

A vonat	indul		érkezik		indul		érkezik	
	óra	perc	óra	perc	óra	perc	óra	perc
Budapest felé	12	44	9	—	8	32	7	10
Budapestről S.-a.-Ujhelybe	7	45	3	39	8	15	6	31
Csap, Ungvár, Sziget felé	3	49	—	—	7	01	—	—
Csap, Ungvár, Sziget felől	—	—	12	01	—	—	7	50
S.-a.-Ujhelyből Kassára .	12	25	3	20	3	59	7	17
Kassáról S.-a.-Ujhelybe .	12	37	3	32	4	44	8	02
M.-Laborcz felé	6	44	—	—	6	47	—	—
M.-Laborcz felől	—	—	3	32	—	—	8	02
Petrezselyem vonat Kassára	—	—	—	—	—	—	—	—
minden szerdán és szombaton	5	41	8	40	—	—	—	—

A vastag számok az éjjeli időt jelentik, esti 6 óráig reggeli 6 óráig

A Budapestről regg. 7 ó. 45 p. és S.-a.-Ujhelyből Budapestre 12 ó. 44 perc-kor induló vonatok gyorsvonatok.

Üzlet kimutatás.

Hivatalos piaczi árkimutatás.

1884. május 23 án.

	frt.	kr.
Buza 100 klg. sulyu	9	40
Gabona 100 „	8	50
Árpa 100 „	7	40
Zab 100 „	8	—
Kukoricza 100 „	7	80
Burgonya 100 „	3	—
Borsó 100 „	14	—
Lencse 100 „	11	—
Paszuly 100 „	8	—
Köl. kása 100 „	12	—
Vaj 1 kilgr.	1	—
Szesz „	33	—
Pálinka „	18	—
Marhahús 1 kilgr.	50	—
Szalona uj „	70	—
Sertés-zsir „	85	—
Széna méter mázsa	4	80
Alom számla „	1	50
Zsupszalma „	2	—

Közgazdaság.

Assicurazioni Generali. Mai számunk hirdetés rovatában közöljük a trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazioni Generali) 1883-ik évi zárszámláját és vagyonkimutatását. Amint a jelentésből látjuk, ez a jó hírnevű biztosítási intézet fejlődése a lefolyt évben is jelentékeny előhaladást tett. Összes díj- és illetmény-bevételei 13,281 391 frt 81 kr-ra rúgnak. A még folyamatban levő kockázatok tartaléka 955,016 frt 82 krral szaporodott. Az 1883-ik év végével folyamatban levő életosztályi tőkebiztosítások összege 77,246,710 frt 04 krt teszen, tehát kerekszám 7 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási osztály üzletének e jelentékeny szaporodását különösen ki kell emelnünk és ezt az intézet, mint az a jelentésben joggal hangsúlyoztatik, részben ama általános bizalomnak, melylyel a biztosító közönség irányában viseltetik, részben a kötvények feltételeiben pár év előtt behozott és a biztosító közönségre nézve nagyon előnyös újításoknak köszönheti. Az

1883-ik évben 27,780 kárért 9,611,024 frt 38 krt, s így fennállása óta 516,028 kárért 169,785,742 frt 38 krt fizetett ki a trieszti általános biztosító-társaság, mely összegből hazánkra magára 74 286 kárért összesen 30,022,836 frt 15 kr esik. A jégbiztosítási üzletnél szenvedett jelentékeny veszteségek dacára 551,419 frt 79 krnyi tiszta nyereség mutatkozik, és így minden 315 frttal befizetett részvény után 220 frank—88 frtnyi osztalék adható. A tüzbiztosítási osztálynak a későbbi években behajtandó díjai fedezetére adott díjkötelezők értékének összege 19,992,193,02 frt-ra emelkedett; az intézet kezességi alapja részvénytőkében és készpénztartalékokban 29,698,824,29 frtot teszen és mint a vagyonkimutatásból látható, a legnagyobb elővigyázattal, jó értékekben van elhelyezve.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMÉR.

Főmunkatárs: **FARKAS BERTALAN.**

Nyilttér.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

MATTONI
BUDAI KIRÁLY-
KESERÜVIZE
orvosi tekintélyektől legjobban ajánlv.
Kapható minden gyógyszerár és ásványvízkereskedésnél.
MATTONI és WILLE BUDAPEST.

H I R D E T M É N Y E K.

A bártfai vasas savanyúvíz

szerencsés vegyi alkatánál fokva egyesíti magába a legüditőbb borviz leghatalmasabb vasgyógyszer tulajdonait.

Mint orvosi szer századok óta kizárólag kitűnő hatásának bizonyult: **gyomor és bélhurutoknál, idült hasmenéseknél, a vérszegénység minden alakjainál és következményeinél, méhbajokból származó ideg-gyengeség** ellen stb.

Kapható nagyban és kicsinyben helyben *Behyna testv., Kormos és Decsényi, Szentgyörgyi Vilmos és Vályi István* urak kereskedésében. Nagyobb megrendelések **Ember Ernő Mihály** urhoz S.-a.-Ujhely — intézer.dők

Tisztelettel

Toperczer Albert,

gyógyszerész

és a bártfai ásványvíz bérloje.

1-6

CZIGELKAI

Kiváltképen jónak bizonyult a gyomor-, bél-, hughyólyag- és tüdőbajok ellen, a gümőkór, csusz, köszvény ellen, a görvélykórok valamennyi alakja ellen, mint szintén a bujakkórok következményei ellen

4-12

LAJOS-FORRÁS

Európa valamennyi ásványvizei között a **legnagyobb** natron tartalmánál fogva (1000 rész víz tartalmaz 8-1612 rész szénsavas nátront és 3.6210 szénsavat) a dús savany tartalmu borokkal a **legpezsgőbb** ital egyike. Töltések a czigelkai fürdőigazgatóság által u. p. Bártfa. Felső-Magyarország.

TK. 873. sz.
1884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kafcsák Mihály és neje végrehajtonak, Tóth Zsigmond és neje Márcz Katalin végrehajtonak szenvedők elleni 70 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtonak ügyében, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék és a gálszécsi kir. járásbíró területén lévő M.-Liszép községben fekvő a m.-izségi 133. számú tjkönyvben A. I. 1-11. alatt felvett 1/2 urbéres bel- és külterki ingatlanságból Tóth Zsigmondné szül. Márcz Katalin nevében álló 2/3 résznyi jutalékra az árverést 750 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennbb megjelölt ingatlanság az 1884. évi június hó 20. napján délelőtt 10 órakor M.-Liszép községe házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanság becsárának 10%-át, vagyis 75 frt — krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékű papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Gálszécsen a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál, 1884. évi márczius hó 25-ik napján.

Roskovics,
kir. aljbíró.

„Rosz kávé“

sehol sem szívesen látott vendég, mert azon élvezeti és táplálékszer, melyet a fiatal és aggkor, — a szegény és a gazdag egyenlően kedvel, csak úgy teljesíti feladatát a családban, ha róla azt lehet mondani, hogy

„jó kávé“.

Ez a legkellemebb, legegészségesebb és e mellett legolcsóbb reggeli és oszonna 9-10

„Legjobb kávé“

ez oknál fogva minden házi asszony jelszava, büszkesége.

Tisztelt asszonyság! Ha kedves családjának, ismerőseinek legjobb kávéát akar tálalni, úgy szíveskedjék használatba venni a

Szerencsi-féle családkávé.

Egy kanál ebből, két kanál jó szemes kávé és jó tejfel a legjobb kávé adja.

A Szerencsi-féle család-kávé majdnem minden fűszer-üzletben kapható.

Faládácskákban 10, 15, 20, 30 kr., csomagokban 3, 4, 5 kr. Szíveskedjék kísérletet tenni a

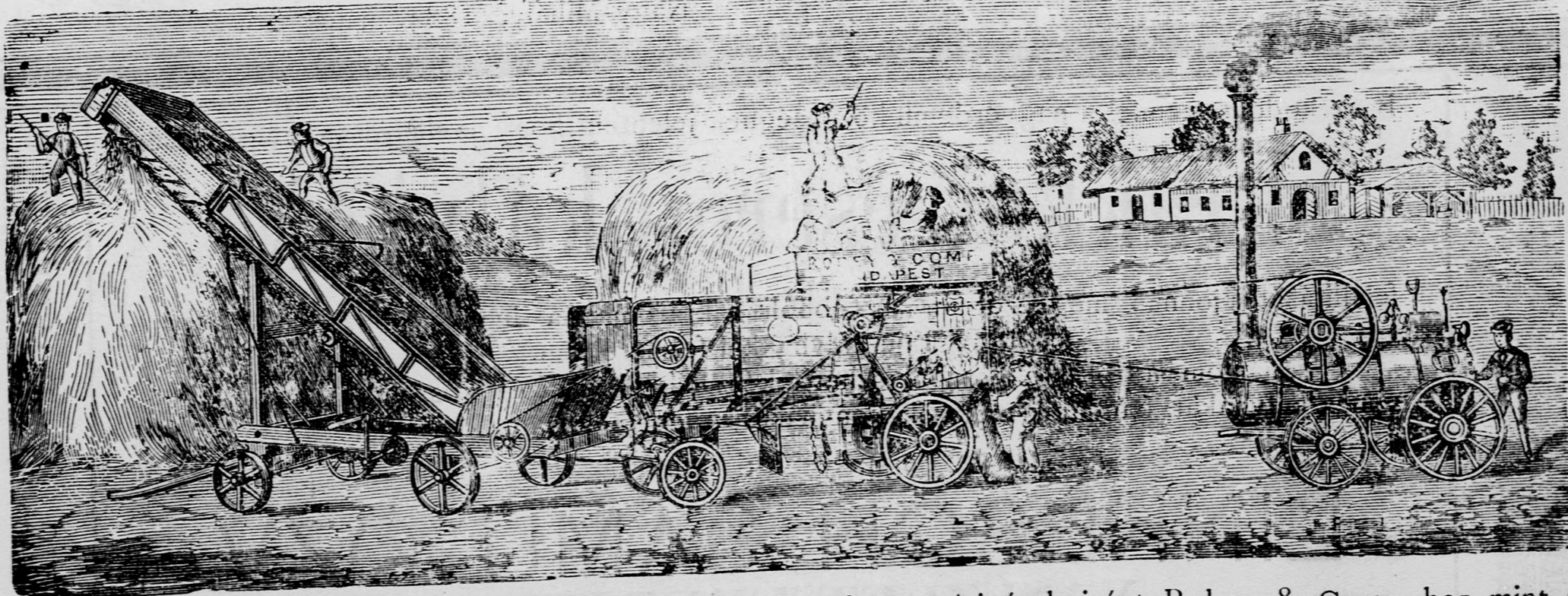
Szerencsi-féle család-kávéval.
SZERENCSI E. gyárából Kassán.

Két józan rendes

asztalos

azonnal felvétetik, folyton egész évi foglalkozás mellett 9—12 s több frtnyi keresettel a magy. kir. szab. felső-magyarhoni első parketgyárban Kassán. 1-3

ROBEY & COMP. (Budapest, Üllői ut 35.)

Gőzcséplőgép-készleteket venni szándékozik szíveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comp.-hoz mint az eredeti vasgerendás cséplőgépek gyárosaihoz fordulni. 2 1/2, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cséplő szedetek gyárunkban mindenkor készleten vannak. 6-12

1884-iki friss töltésű

ÁSVÁNYVIZEK

u. m.:

Bártfai	Karlsbadi malomkút
Budai	Kissingi Rákezy
Czizi iblany	Lipiki iblany
Czigelkai ..	Luh Margit
Emsi	.. Erzsébet
Franzensbadi	Marienbadi keresztút
Friedrichshalli	.. vándorkút
Gieszhübl	Mohay Ágnes
Gleichenbergi Constantin	Németkereszturi savanyúvíz
.. Emma	Polenai
Halli iblany	Preblau
Karlsbadi bugyogó	Selters
.. várkút	Szolvai

3-3

kaphatók:

KORMOS és DECSÉNYI kereskedésében
S.-a.-Ujhelyt.

Ezenkívül raktárt tartunk minden bel- és külföldi forrás-terményekből.

MEGHIVÁS

A

SZEGI GŐZMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

S.-A.-UJHELYBEN

1884. június hó 22-én délelőtt 10 órakor

a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségeiben tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉRE.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Az alapszabályok módosítása;
- 2) Ennek megtörténte esetében az igazgatóságnak újbóli megválasztása.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1884. május hó 20-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

9. §. A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugta és szavazati-jegy mellett letéteményezték.

1-2

Méltóságos gróf Sztáray Antal ur tulajdonát képező alább felsorolt korcsmák és ezekkel összekötve lévő királyi kisebb haszonvételi jog gyakorlatok lesznek Nagy-Mihályon, az uradalom központi irodájában folyó 1884-ik évi május 28-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján, a többet ígérőnek haszonbérbe kiadva u. m.:

1. Ungmegyében Lucskán	a korcsmáltatási jog épületekkel
2. „ Józán	„ „ „
3. „ Jesztreben	„ „ „
4. „ Csecsehón	„ „ „
5. „ Verbócson	„ „ „
6. „ Hlivicsén	„ „ „
7. „ Kuszínban	„ „ „
8. „ Kalusán	„ „ „
9. „ Vinna Bankán	„ „ „
10. „ Podháji	„ „ „
11. „ Kurecskán	„ „ „
12. „ S.-Reviscsén	„ „ „
13. „ Gézsényben	„ „ „
14. „ Sztrajnyánban	„ „ „

Az árverési feltételek az árverés napján s ezt megelőzőleg az uradalmi irodában betekintheők lesznek.

Nagy-Mihály, 1884. május 20.

Baján.

1812

Ki. sz.

Varannói járás szolgabirájától.

Pályázati hirdetés.

Fajd Rudolf körjegyző lemondásával megüresedett, 400 forint rendes fizetés, lakbér, utazási s irodai átalánnyal ellátott, és így összesen 800 forinttal javadalmazott soókuti körjegyzői állomásnak választás útján leendő betöltésére pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, akik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és képesítési bizonyítványokkal felszerelt folyamodványukat alulírotthoz **folyó évi június hó 20-ig nyújtsák be**, mert később beérkezett folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni.

A jegyző-választás folyó évi június hó 26-án d. e. 10 órakor Soókut községében fog megtartatni.

Kelt Varannón, 1884. évi május hó 18-án.

1-1

Füzesséry.
szolgabíró.

Fürdő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a gyógyerejéről országszerte ismeretes

erdő-bényei gyógyfürdőt

ismételve bérbe vettem és azt május hó elsőjén ünnepélyesen megnyitottam.

Főczélom, hogy a fürdővendégek minden tekintetben teljes kényelmet találva, e kies hely egyszersmint a szórakozás feltételeinek is minden tekintetben megfeleljen.

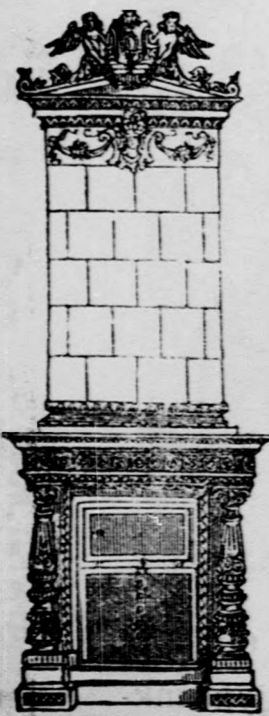
Azok, kik a mult évadban e kies hely látogatói voltak, eléggé meggyőződhetnek, hogy a vendégek kényelme és ellátásáról minden tekintetben gondoskodva volt. Részemről e tartozó figyelem az idén még fokozottabb leend s oda fogok törekedni, hogy a megye e hirneves fürdőjében mindazon comfort feltalálható legyen, mely az ottani tartózkodást kellemessé tegye.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam mély tisztelettel

Bayer Frigyes,

fürdő bérlő.

2-3

Bátorkodom ezennel a nagyérdemű közönségnek jelenteni, hogy az **előnyösen** ismert **valódi**

krakkói cserép-kályhák

felállítását ujonnan megkezdtem, és ebből raktáromat a legnagyobb választékban, új mintájú kályhakkal felszereltem.

Ajánlom a töltő és szabályozható készülékkel ellátott kőszén, diszes ó német színes kályhákat, kandalók, takarékkonyhákat, a legelegánsabb kivitelben.

Legmélyebb tisztelettel

LINKESCH SAMU ÖZV.

VASÚZLET EPERJESEN.

Rendeléseket elfogad Reichard Mór és fia S.-a.-Ujhelyben.

8-35

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK,
költségvetések,
KIVÁNATRA BÉRMENYRE
küldetnek.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1883. ÉVI MÉRLEGE.

KIADÁS

Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1883.)

VÉTEL	Bevételek			A tétel neve	Kiadások		
	Újlet	Vagyoni	Összes		Újlet	Vagyoni	Összes
Díjtartalék a múlt évről:	1738119 04			Viszontbiztosítási díjak:			
a) tűzbiztosítás	81801 50			a) tűzbiztosítás	2397189 03		
b) szállítványbiztosítás	160000	197990 54	197990 54	b) szállítványbiztosítás	78318 81		
c) jégbiztosítás				c) jégbiztosítás	59959 29	3575197 05	375197 05
Tartalék oly károokra, melyek 1882. december 31-én még függőben voltak:				Károkok:			
a) tűzbiztosítás	569310 66			a) tűzbiztosítás	frt 2.581.304.-		
b) szállítványbiztosítás	150148 79	725246 31	725246 31	Kifizetett károkozások	frt 633.148,90	3214750 99	
c) jégbiztosítás	5756 88			Tartalék még ki nem fizetett károokra	frt 412.764,48		
Díjak a törlesztés levonásával:	6498621 11			b) szállítványbiztosítás	frt 179.028,97	59178 45	
a) tűzbiztosítás	1280062 41	991 889 30	991 889 30	Kifizetett károkozások	frt 1.881.337,06	1890981 09	5697521 53
b) szállítványbiztosítás	2162255 78	309534 33	309534 33	Tartalék még ki nem fizetett károokra	frt 4.644,03		
c) jégbiztosítás				Díjtartalék 1883. december 31-én még fűgő biz-			
Kütvénydíjak	4879 73			tosítási díj:			
Tökeelhelyezések jövedelme:	20075 31			a) tűzbiztosítás	1766333 83		
a) Értékekre adott előlegek kamatai	48465 35			b) szállítványbizt.	110477 75		
b) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai		254140 38	254140 38	c) jégbiztosítás		187681 58	187681 58
c) Kamatok váltóel-számításból, folyó-számlá-				Az év folyamán fizetett jutalékok:			
tól és ágio		54187 28	54187 28	a) tűzbiztosítás	572546 86		
Nyerem-egyenleg különféle értékesítések foly-				b) szállítványbiztosítás	56012 81	761853 82	761853 82
tán a diszágó levonásával				c) jégbiztosítás	133294 15		
				Kezelési költségek:	614 18 37		
				a) tűzbiztosítás	52975 40		
				b) szállítványbiztosítás	1105 3 53	807 07	807 07
				c) jégbiztosítás	208843 25	11088 59	11088 59
				Adók és illetékek		31046 45	31046 45
				A nyugdíj- és előg-pénztár kamatai		5182 22	5182 22
				Kétszáz- és előg-pénztár kamatai		26010 40	26010 40
				Leírás a leltárból	27456 25		27456 25
				Nyeresség	129 5 99 48	30837 66	132 3 18 14
				Összesen			

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez - Életbiztosítási osztály 1883.)

VÉTEL	Bevételek			A tétel neve	Kiadások		
	Újlet	Vagyoni	Összes		Újlet	Vagyoni	Összes
Díjtartalék a múlt évről	1630145 73			Viszontbiztosítási díjak			
a) díjtartalék az átadott viszontbiztosítá-	569310 15	16632144 58	16632144 58	Pfizetések esedékes biztosításokért:			
sókra	293147 34		293147 34	halálesetre szóló biztosításokért	1149501 74	133141 44	
Tartalék függő károokra	2460715 43			halálesetre szóló biztosításokért	557351 37	103527 70	
halálesetre szóló biztosításokra	483805 68			megelőzésre szóló biztosításokért	137798 49	2298 63	
Díjbevételek	42757 49	2987278 61	2987278 61	járadékokért	1844653 60	238965 77	
halálesetre szóló biztosításokra	49689 57			Összesen	1844653 60	238965 77	
évjáradékokra szóló biztosításokra	308392 75	308392 75	308392 75	Levonva a viszontbiztosít. fejében			
Kütvénydíjak				Kütvény-visszaváltások			
Díjtartalék viszontbiztosításokra	127084 85			Díj- és költség	11831591 80	251143 13	
Elhelyezett tőkék jöv. delme:	7817 16			Halálózásra szóló bizt.	495155 02	29017 75	
a) Jézálog kiv. tel. ek kamatai	299027 20			Tartalék 1884. megelőzésre	119632 44		
b) Értékekre adott előlegek kamatai	42175 10			évi számlára	17722779 26	274160 88	
c) Állam- és más értékpapírok	269443 60			Összesen	17722779 26	274160 88	
d) Folyó számlák	104900 33			Levonva a kiegészítési részleteket	17966940 14	797359 63	
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	847946 24			Nettó tartalék	17199580 5	17199580 51	
f) Életbiztosítási költségekre adott előle-	682050 23	682050 23	682050 23	Orv. tiszt. díj.	32899 83	32 99 83	
gek kamatai	165896 01	165896 01	165896 01	Jutalékok	210090 18	210090 18	
Összesen	682050 23	682050 23	682050 23	Költségek	309865 42	309865 42	
miből is levonva a tartalékok rendes juta-	165896 01	32754 75	32754 75	Adók és bélyeg	34082 54	34082 54	
lékát				Az életbizt. biztosítottak nyerem.-része	76734 56	76734 56	
marad				Kamatok a nyereménnyel biztosított-			
nyerem-egyenleg különf. értékesítések folytán				tak javára		19195 09	19195 09
				Kamatok a tontina-biztosítások ja-		4719 54	4719 54
				vára		13177 69	13177 69
				Leírás kétes követelésekre		5182 24	5182 24
				Leírás a leltárból		106576 94	106576 94
				Nye eség		136376 23	136376 23
				Összesen	20346703 08	198651 78	20346703 08

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLÁSA 1883. december 31-én.

VAGYON	A.			B.			Összesen	TEHER			A.			B.			Összesen
	forint	kr	fl	forint	kr	fl		forint	kr	fl	forint	kr	fl	forint	kr	fl	
1. A részvényesek biztosított adósszevelei	1847500			1847500			3695000	1. Alapítók	262 000			262 000				262 000	
2. Ingatlan birtok (minden tehertől menten)	4444782 52			4444782 52			7514705 03	2. Tökéltett nyereménnyel	1031 572 29	1021096 29	2052668 58					2052668 58	
a) földbirtok (gazdasági leltárral)	3069922 53			3069922 53			6139845 06	3. Tart. az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	162893 06	363385 78	526278 84					526278 84	
b) földbirtok (gazdasági leltárral)								4. Tartalék alap	40000	40000	80000					80000	
c) 1883. december 31. még elnem adott gazdasági								5. Rendkívüli rendelkezés alatti nyereménnyel-tartalék	315635	315635	631270					631270	
termékek a társaság földbirtokaiból	93815 35			93815 35			1855224 60	6. Az 1883. december 31-én még érvényben lévő biztosítá-									
3. a) Készenléti a társaság életbiztosítási kötvényeire	1789392 07			1789392 07			3630448 20	sók tartaléka:									
b) Aktív életbiztosítók és jelzálog által biztosított,	65832 53			65832 53			1876811 58	Az A mérlegben	1876811 58	17199580 51	1876811 58					1876811 58	
a) felek halálakor fizetendő tőkék vételára								A B mérlegben									
4. Kamatozó jelzálogon biztosított tőkék vételára	2342675 21			2342675 21			81721 99	Tartalék a bejelentett, de 1883. december 31-én még ki-	81721 99	238965 77	81721 99					238965 77	
5. Készenléti letéteményezett állam- és más értékpapi-	157847 71			157847 71			227518 62	nem fizetett károkok:									
6. Állam- és értékpapírok (A melléklet)	4001236 68			4001236 68			1029027 96	Az A mérlegben									
7. Váltók a társaságban	676480 61			676480 61			676480 61	A B mérlegben									
8. Előlegek a jelzálog osztálynak	404621 20			404621 20			616148 5215	Oszt. alap az életbizt. nyereménnyel biztosítottak javára									
9. Pénzek f. számlán különb. bankok és hitelintézeteknél	314412 78			314412 78			1855224 60	A VII. tontina-osztály vagyona kamatbiztosítással									
10. Készenléti készlet a triesti és velencei igazgatóságok	120246 41			120246 41			1855224 60	a) A hivatalnokok nyugdíj-pénztárának vagyona	103654 11		103654 11					103654 11	
11. Készenléti készlet a főkép-pénztárban	78298 39			78298 39			1855224 60	b) A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	124569 80		124569 80					124569 80	
12. Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	603434 46			603434 46			1855224 60	Jelzáloghitelzők	702336 85	951 24	703288 09					703288 09	
13. Maradvány az intéz. főkép-pénztár számláiból	865495 26			865495 26			1855224 60	Egyenleg az intézet főkép-pénztár számláján	171686 21	33019 91	204706 12					204706 12	
14. Maradvány az A) mérleg folyó számláiból	394807 57			394807 57			1855224 60	Egyenleg az intézet főkép-pénztár számláján	436248 06	81298 47	517546 53					517546 53	
15. a) Adóssók különböző címek alatt	398671 42			398671 42			1855224 60	a) Hitelzők különböző címeken	403223 21	304083 97	707307 18					707307 18	
b) Letétek kezesség és biztosítók gyanánt	403223 21			403223 21			1855224 60	b) Letétek kezesség és biztosítók gyanánt	394807 57		394807 57					394807 57	
16. Díjtartalék átadott élet- viszontbiztosításokra	23548			23548			1855224 60	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	4974 08		4974 08					4974 08	
17. Buzogtat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban,							1855224 60	Gidom alapítvány									
ezégtáblák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban							1855224 60	Összesen									
18. Törlesztendő jutalékok a törlesztendő szervezeti költsé-							1855224 60	Feloszt. nyerem. frt 259.272,89	262 953,14	552.226,03	263581 12	245002 93	514584 05				
gek							1855224 60	Le A. a v. nyerem. tart. javára	frt 19.691,77	frt 17.950,21	frt 37.641,98						
							1855224 60	frt 263.681,12	frt 245.002,03	frt 614.584,05							
							1855224 60	A jövő években lejárando viszontbiztosítási	frt 19.992.193,02	9480391 03	2494047 89	2974442 82					
							1855224 60	díjak									

A CS. K. SZAB. ASSICURAZIONI GENERALI KÖZPONTI IGAZGATÓSÁGA TRIESTBEN:
 Dr. MAUROGONATO I. br. MÖRPURGO JÓZSEF br. RALLI AMBR. SEGRÉ V. Dr. CALABI R. GOLDSCHMIEDT LIPÓT.
 A vezértitkár: MARCO BESSO Magyarországi vezérigazgató Budapestben az intézet saját házában, Dorottya-utca 10. sz.
 Bővebb zár., valamint kárkimutatások az alanti sátoralja-ujhelyi főügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítá-
 sok legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legszolidabb feltételek és
 legolcsóbb díjak mellett eszközöltenek. Reichard Mór és fia.

Magyarországnak legnevezetesebb és legzésvandusabb ásványvize a

SZOLYVAI és POLENAI

savanyúvíz,

mely borral vegyítve a legkellemesebb italt nyújtja; gyomor- és idegrend-
 szer-bántalmaknál pedig kitűnő szolgálatot tesz: a

LUHIERZSÉBET

gyógyforrás,

hathatos gyógyszer **tüdő-bajoknál, hörgő-bántalmaknál,** valamint **hugyészó-
 hólyag hurutoknál** is. A nevezett ásványvizek bármikor kaphatók helyben **Behyna
 testvérek, Kormos és Decsényi, Reichard testvérek, Szentgyörgyi Vilmos és Vályi István**
 urak kereskedésében nagyban és kicsinyben, valamint vendéglőkben is, vidéki meg-
 rendelések **Ember Ernő Mihály** urhoz S.-a-Ujhely czimzendők.

Figyelmeztetés! Csak akkor tekinthetők valódiaknak és friss töltésűeknek fentnevezett
 ásványvizek, ha úgy a dugók beloldalukon a forrás nevével, valamint
 az üveg címlapjai védjeggyel **„MARSALKO KÁROLY”**
 vannak ellátva.

Tisztelettel
MARSALKO KÁROLY,
 a munkácsi uradalmi ásványvizek bérlelője.

3-6

KIRÁLY ÉS SZABÓ

diszfestészek Kassán,

ajánlják dúsán képzett tehetségüket, egymint:
 templomok, termek, szobák díszes és izlésteljes fes-
 tésére; ajtók, ablakok, kapuk, üzleti portálok má-
 zolására, bármely keményfa utánzattal; épület
 homlokzat díszítésére és czegek festésére.

Bővebben tudakozódhatni Ilasevics indó-
 házi vendéglősnél, vagy levelezés útján a cégégnél
 Kassán.

Alólírottak bátorokodnak a n. é. közönség-
 nek becses tudomására hozni, miszerint a jelen
 évadban, a helybeli indóház átalakításánál **festé-
 szeti és mázolásai** munkálatokkal foglalkozunk;
 ennél fogva vagyunk bátrak magunkat a n. é. kö-
 zönség figyelmébe ajánlani.

Bármimemű szakmánkba vágó munkálatokat
 itt helyben és a vidéken elfogadunk és a leg-
 nagyobb lelkiismerettel s mű izléssel teljesítjük.

Magunkat a n. é. közönség becses pártfo-
 gásába ajánljuk

Király és Szabó,
 festészek.

1-2